Pedagogisch werkplan
De Trinoom

Onderdeel van het pedagogisch beleidsplan SKPR

Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam

Januari 2026

Inhoud

Inleiding 3
Hoofdstuk 1 Verantwoorde dagopvang 4
1.1 Emotionele veiligheid 4
1.2 Persoonlijke competentie 5
1.2.1 Gezonde levensstijl 6
1.3 Sociale competentie 6
1.4 Morele competentie 7
Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie 8
2.1 Dagprogramma 8
2.2 Groepsgrootte 8
2.2.1 Activiteiten buiten de stamgroep 9
2.3 Wenbeleid 9
2.4 VE-uren 10
2.5 VE-programma 11
2.6 Speelleeromgeving 12
2.7 De ontwikkelingsgebieden 13
2.8 Kindvolgsysteem 15
2.9 Samenwerking met ouders 15

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van het kindercentrum de Trinoom behorende bij basisschool de Trinoom, als onderdeel van het pedagogisch beleidsplan van de SKPR. In het pedagogisch beleidsplan staat de visie en werkwijze van de SKPR. Het geldt voor alle locaties en beschrijft waar we als organisatie voor staan. Daarnaast heeft elke locatie afzonderlijk een pedagogisch werkplan waarin voor ouders en medewerkers wordt beschreven op welke wijze het beleid in de praktijk toegepast wordt. Tezamen met het pedagogisch beleidsplan vormt dit het pedagogisch beleid voor ons kindercentrum.

Het werkplan wordt evenals het pedagogisch beleidsplan van de SKPR actueel gehouden. De uitvoering van het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Indien er omstandigheden op ons kindercentrum veranderen, wordt het plan ook tussentijds aangepast.

Bij kindercentrum de Trinoom, wordt opvang verzorgd voor kinderen van 2 - 4 jaar (peutergroep).

Hoofdstuk 1 Verantwoorde dagopvang

In dit hoofdstuk wordt specifieke informatie weergegeven over een aantal zaken die worden beschreven in het pedagogisch beleidsplan van de SKPR. U leest hier hoe er vorm wordt gegeven aan de emotionele veiligheid; persoonlijke competentie; sociale competentie en morele competentie. De informatie die hierin beschreven wordt is aanvullend op de basis die beschreven is in het pedagogisch beleidsplan en sluit aan bij onze visie 'Wie je ook bent, je hoort erbij!'.

De naam van de school en de peutergroep, de Trinoom, verwijst naar een montessorimateriaal. Het materiaal symboliseert de tri (drie; het belang van een evenwichtige samenwerking tussen het kind zelf, de ouders en de school bij de ontwikkeling van een kind).

De Trinoom is een kindcentrum waar kinderen zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige mensen, die vanuit vertrouwen kan komen tot leren en op een verantwoordelijke manier omgaat met zichzelf en de omgeving. Een mens dat zelfvertrouwen en zelfkennis heeft en positief in het leven staat.
Vaardigheden als zelfstandigheid en verantwoordelijkheid nemen dan ook een belangrijke plaats in. Deze vaardigheden moeten wij stimuleren bij kinderen, hier starten wij dan ook al mee in de peutergroep.

Maria Montessori ontdekte dat kinderen van nature nieuwsgierig en leergierig zijn. Kinderen hebben uit zichzelf een sterke behoefte om zich te ontwikkelen, om nieuwe dingen te ontdekken en te leren. Dat uit zich in een natuurlijke belangstelling van kinderen. Wij vinden het daarom belangrijk dat kinderen vanuit intrinsieke motivatie werken. Met onze opvang willen wij aansluiten bij de unieke ontwikkeling van ieder kind, daarmee wordt de motivatie om te leren en zich te ontwikkelen vergroot.

Samen met de ouders dragen wij zorg voor de opvoeding van het kind. Wij werken met een gemotiveerd team bestaande uit kind professionals, een intern begeleider een administratief medewerker en leidinggevenden. Wij zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid. Wij dragen met elkaar zorg voor de kinderen en werken vanuit de vier pedagogische doelen.

1.1 Emotionele veiligheid

Onze jonge kind professionals dragen op verschillende manieren bij aan het creëren van een veilige omgeving voor kinderen. Op de eerste plaats zorgen wij voor een fysieke veiligheid, zoals beschreven in ons beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast is emotionele veiligheid van groot belang. Het is essentieel dat kinderen zich zowel in de groep als bij de jonge kind professionals emotioneel veilig voelen. Wanneer kinderen zich emotioneel veilig voelen, ontstaat er ruimte voor hun ontwikkeling. Dit gevoel van veiligheid biedt kinderen de mogelijkheid om te spelen, contact te maken met andere kinderen en nieuwe ontdekkingen te doen. Het stelt hen in staat om te experimenteren en zich verder te ontwikkelen.

Onze jonge kind professionals spelen hierin een actieve rol. Ze verwoorden de verwachtingen die zij van kinderen hebben, stellen vragen aan kinderen en tonen interesse in de gevoelens en gedachten van de kinderen. De jonge kind professional zal het kind ook troosten als hij/zij verdriet heeft door het kind op schoot te nemen of te knuffelen. Fysiek contact zal alleen plaats vinden als het kind daar behoefte aan heeft.

Structuur en voorspelbaarheid dragen bij aan het gevoel van veiligheid. Daarom hanteren we een vast dagritme op de groep. Het dagritme is zichtbaar op de groep. De kinderen helpen de jonge kind professionals bij het verschuiven van de pijl, zodat inzichtelijk wordt welke activiteit wordt gestart.

Ook het contactmoment bij binnenkomst draagt bij aan een veilige basis: we begroeten de kinderen en ouders bij binnenkomst bij de deur, zodat ieder kind en ouder zicht welkom voelt.

Tot slot geven de jonge kind professionals wellevendheidslessen. Hierin leren kinderen spelenderwijs hoe ze met elkaar en met het materiaal in de groep omgaan.

1.2 Persoonlijke competentie

Wij zien kinderen als levenskunstenaars: iemand die van betekenis is voor de ander en om kan gaan met voorspoed en tegenslag. Door kinderen steeds meer vrijheid en ruimte te geven om zelf dingen te ontdekken en zelfstandig te ondernemen wordt het zelfvertrouwen gestimuleerd. Vanuit dit zelfvertrouwen leren zij verantwoordelijkheid te nemen, zowel voor zichzelf als voor anderen en de omgeving.

Het montessoriconcept gaat ervan uit dat ieder kind zijn eigen ontwikkeling doormaakt. Wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen.

Er zijn verschillen in wijze van leren, de mate van oefening die kinderen nodig hebben en de al aanwezige kennis en vaardigheden. Wat in potentie in een kind aanwezig is, wordt door ons gestimuleerd. Zo kan een kind verder groeien tot wie het is. Om dit te bereiken kijken en luisteren wij goed naar kinderen, wij sluiten aan bij zijn/haar mogelijkheden. Wij leren het kind vertrouwen te krijgen in zichzelf en in de ander.

Wij werken vanuit het principe ‘help mij zelf te leren’. De kinderen leren zelf te handelen en te ervaren. Het kind heeft keuzemogelijkheden in materialen en in werkvolgorde, afhankelijk van zijn of haar mogelijkheden. Wij hebben de ervaring dat deze begeleide keuzevrijheid leidt tot een grotere motivatie en zelfstandigheid. Uiteraard is de keuzevrijheid niet onbeperkt, hier geldt “vrijheid binnen gebondenheid”.

De voorbereide leeromgeving heeft als doel het kind te prikkelen tot leren. Hoe meer de omgeving aangepast wordt aan de behoefte van een kind, des te beter zal het zich ontwikkelen. Dit betekent dat het materiaal goed zichtbaar en overzichtelijk in de

groepen is opgesteld. Dat er voldoende keuzemogelijkheid is op diverse niveaus. (Montessori)materialen nemen een belangrijke plaats in binnen onze opvang, omdat zij zelfredzaamheid, ontdekkend leren en het nemen van initiatieven stimuleren.
Het is tevens ook één van de uitgangspunten van Montessori dat iets wat niet in je handen geweest is, niet in je hoofd komt. Dat betekent dat vaardigheden aangeboden en geoefend dienen te worden.
Het montessorimateriaal is een middel waarmee het kind zelfstandig tot inzichten kan komen en handelend inzicht krijgt in hoe bepaalde principes werken. Het is een schakel tussen doen en denken.

Met individuele- en groepscontactmomenten stimuleert en begeleidt de jonge kind professional het leerproces van ieder kind en de samenwerking tussen kinderen. Het kind wordt aangemoedigd en uitgedaagd om het niveau te behalen wat voor hem of haar haalbaar is.

1.2.1 Gezonde levensstijl

Bewegen gebeurt natuurlijk niet alleen buiten, maar ook binnen. Naast genoeg bewegen is gezond eten en drinken een factor die bijdraagt aan de gezondheid.

Rond het drink- en fruitmoment hebben we aandacht voor gezonde voeding en zelfstandigheid. Enkele kinderen halen met elkaar de tassen van de gang waarna de kinderen zelfstandig hun tas uit de bak halen. Tijdens het drink- en fruitmoment zitten wij aan tafel.
De kinderen op de peutergroep eten en drinken hun zelf meegebrachte fruit en drank, bij voorkeur water. De kinderen ruimen na het eten en drinken hun eigen spullen op, waarmee we bijdragen aan hun zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

1.3 Sociale competentie

Binnen onze kindercentra is het een grote meerwaarde dat kinderen zich in een groep bewegen. Hier maken ze samen plezier, werken ze samen, helpen ze elkaar en leren ze van en met elkaar. Dit bevordert de verbondenheid en het respect tussen kinderen.
We zorgen voor een omgeving waarin kinderen zich veilig voelen om deze vaardigheden te oefenen en te ontwikkelen, en waarbij ze leren dat iedereen gelijkwaardig is en recht heeft op een stem.

In de peutergroep zitten kinderen van twee tot vier jaar bij elkaar. Samen werken en elkaar helpen wordt sterk bevorderd door deze groepsindeling. Kinderen leren veel van elkaar. Zij kijken naar elkaar en imiteren elkaar. Kinderen maken samen plezier en sluiten hun eerste kindervriendschappen.
Kinderen worden uitgedaagd om nieuwe en andere dingen te doen. Door met elkaar in een groepsruimte te zijn en een groep te vormen, zullen kinderen zich sociaal aanpassen.
In een groep gelden sociale omgangsregels. Wij stimuleren kinderen op hun beurt te wachten, te delen, elkaar te helpen, samen te spelen/zingen/luisteren, samen op te ruimen en samen feestelijke gebeurtenissen te vieren.

Kinderen ontwikkelen zich van ‘geholpen worden naar kunnen helpen’. Daarnaast hebben de oudere kinderen binnen deze groepssamenstelling een voorbeeldfunctie voor de jongere: jongere kinderen zien het materiaal waarmee de oudere kinderen werken en dit motiveert hen om nieuwe activiteiten te kiezen en het bevordert de persoonlijke competentie van het kind.

1.4 Morele competentie

We bevorderen de ontwikkeling van morele competentie bij kinderen door hen te helpen respectvolle keuzes te maken en de gevolgen van hun gedrag te begrijpen. We moedigen kinderen aan om zorgzaam en rechtvaardig met elkaar om te gaan. Door zelf het goede voorbeeld te geven en kinderen actief te betrekken bij het bespreken van morele dilemma's, leren zij verschillende standpunten te begrijpen en met elkaar in gesprek te gaan.

Op de peutergroep besteden wij veel aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling, omdat zich veilig voelen en leren spelen met andere kinderen een voorwaarde is om te kunnen ontwikkelen. Normen en waarden zijn hierbij van groot belang.
Het eigen maken van normen en waarden maakt deel uit van de morele ontwikkeling. Wij stimuleren kinderen om met elkaar te delen, samen te spelen, om te gaan met eigen gevoelens en rekening te houden met gevoelens van door algemeen aanvaarde normen en waarden over te dragen. Daarnaast ervaart het kind door de reactie van de jonge kind professional ook wat goed is en wat niet.

Door met de kinderen aandacht te besteden aan het opruimen van activiteiten en/of het lokaal leert het kind zorg te dragen voor de omgeving.

Kinderen worden op een positieve manier benaderd en worden door positieve aandacht tot het gewenste gedrag gestimuleerd. Wij hanteren op de peutergroep een gedragsprotocol. Het uitgangspunt daarbij is dat je anderen behandelt zoals je zelf behandeld wilt worden.

Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk wordt specifieke informatie beschreven over de organisatie van het kindercentrum.

2.1 Dagprogramma

Op de groep hanteren we een dagindeling, welke op de groep inzichtelijk is. Dit is een richtlijn voor de kinderen en de jonge kind professionals. De kinderen herkennen het ritme van de dag, wat veiligheid en structuur biedt. Tegelijkertijd biedt de planning ook ruimte om, indien nodig, hiervan af te wijken. Dit kan voorkomen bij bijzondere activiteiten of als de groep hierom vraagt. Hierbij blijft de emotionele veiligheid van de kinderen voorop staan.

Dagprogramma de Trinoom
Inloop
Speelwerken
Ochtendkring
VE activiteit
Fruit eten
Verschoonmoment
Buitenspelen
Speelwerken
Afsluitende kring

2.2 Groepsgrootte

Op onze locatie werken we met vaste groepen kinderen en een vast team van jonge kind professionals. We hebben 1 stamgroep: De Trinoom. Een stamgroep is een vaste groep kinderen met een eigen stamgroepruimte. Aan een stamgroep zijn vaste jonge kind professionals gekoppeld.
Per dag werken er twee jonge kind professionals op de groep, zij zijn aanwezig tussen 08.00 uur en 08.10 uur. De werkdag eindigt tussen 12.40 uur en 12.50 uur, afhankelijk van het tijdstip van aanvang. De jonge kind professionals hebben geen pauze tussen 08.15 uur en 12.15 uur.
In onderstaand schema wordt de verdeling van de groepen weergegeven.

Stamgroep	Leeftijd	Maximale aantal kinderen	Aantal jonge kind professional	Aantal stagiaires
De Trinoom	2 - 4 jaar	15	3	0

2.2.1 Activiteiten buiten de stamgroep

Soms vinden er activiteiten plaats buiten de stamgroep met één of enkele kinderen, denk hierbij aan een activiteit in de kleuterbouw, speelzaal, gang of buitenruimte. De intocht van sinterklaas is hier een voorbeeld van. De activiteiten die we buiten de stamgroep organiseren worden zorgvuldig en doordacht gepland. De stamgroep vormt daarbij altijd de veilige basis van waaruit kinderen op ontdekking gaan. De beroepskracht-kindratio (BKR) wordt te allen tijde gewaarborgd, zowel op de stamgroep als tijdens de activiteit. Bij een activiteit als deze is er altijd één van de vaste gezichten jonge kind professional aanwezig. Kinderen hebben bovendien altijd de mogelijkheid om terug te keren naar hun eigen stamgroep als zij dat willen of nodig hebben.

2.3 Wenbeleid

Wanneer er een kind op de groep start, kost het zowel kinderen als ouders tijd om te wennen aan deze nieuwe omgeving. De ruimte, de jonge kind professionals, de andere kinderen, gewoonten en afspraken zijn nieuw. De belangrijkste taak van onze jonge kind professionals is het creëren van een prettige en veilige sfeer, en dit doen we samen met de kinderen.

Voorafgaand aan de startdatum vinden er twee wenmomenten plaats, mits de plaatsingsovereenkomst is ondertekend en de BKR dit toelaat. Tijdens het kennismakingsgesprek stemmen we af hoe we het wennen het beste kunnen aanpakken. Via regelmatig contact, zoals de dagelijkse overdracht of een gesprek met de mentor, kunnen ouders de eerste wenperiode goed volgen. Wennen is niet iets wat alleen in de eerste wendagen gebeurt, het is een proces dat tijd vraagt en zich over een langere periode uitstrekt.

Wennen bij de peuters
De jonge kind professionals stimuleren de ouders de eerste dagen om tussen 08.15 uur en 8.30 uur op de groep met het kind te spelen en als laatste de groep te verlaten. De jonge kind professionals hebben dan de tijd om het kind over te nemen en is de groep rustiger. Ouders geven duidelijk aan dat zij weggaan. De jonge kind professionals bieden tijdens het wennen vertrouwen en ondersteuning aan het kind zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. De jonge kind professionals zal het kind troosten als hij/zij verdriet heeft door het kind op schoot te nemen of te knuffelen in de nabijheid van de overige kinderen. Fysiek contact zal alleen plaatsvinden als het kind daar behoefte aan heeft. Sommige kinderen vinden het fijn om vanuit huis een knuffel mee te nemen.

De jonge kind professionals ondersteunen het wenproces op de groep door verwachtingen die zij hebben en/of wat zij (gaan) doen te verwoorden, vragen te stellen aan kinderen en tonen interesse in de gevoelens en gedachten van de kinderen. Tijdens de eerste dagen krijgen ouders gedurende de ochtend een bericht over hoe het gaat op de groep met hun kind. Als een kind langere tijd huilt, worden de ouders gebeld en wordt in overleg besloten wat het beste is voor het kind. Aan het eind van de eerste ochtenden worden ouders gevraagd om eerder te komen zodat het kind als eerste wordt opgehaald

en de jonge kind professional meer tijd heeft voor de overdracht.

Wanneer blijkt dat een kind moeite heeft met het afscheid nemen en/of het wennen, maken de jonge kind professionals samen met de ouders afspraken over hoe we het wenproces zo goed mogelijk kunnen laten verlopen. Denk bijvoorbeeld aan een kort en duidelijk afscheid of het tijdelijk aanpassen van de breng- en haaltijden.

In de week voorafgaand aan de startdatum kunnen er twee wenmomenten plaatsvinden, mits de plaatsingsovereenkomst is getekend en het kind-leidster ratio dit toelaat. Op deze wenmomenten is het kind een uurtje tot een paar uur welkom op de peutergroep, zodat het kan wennen aan het feit dat het kind zelfstandig komt spelen op de peutergroep en het vertrouwen ontwikkelt dat zijn/haar vader/moeder of een ander familielid hem/haar weer op komt halen.

Wennen in groep 1
Kinderen die met 4 jaar doorstromen naar de basisschool de Trinoom mogen vier weken voor zij 4 jaar worden vijf keer wennen in de nieuwe groep. De wenafspraken worden samen met ouders en de leerkracht van groep 1/2 gemaakt. De mentor zal één á twee keer 15 minuten wennen met de peuter in de nieuwe groep (groep 1/2). Als het voor het kind helpend is, kan er besloten worden om één á twee keer onder begeleiding van de jonge kind professionals te wennen. Bij voorkeur vindt het wennen met jonge kind professionals plaats voordat het kind een dag(-deel) zelfstandig komt wennen in de onderbouwgroep.

2.4 VE-uren

Binnen de locatie hebben alle kinderen vanaf 2,5 jaar recht op 480 uur VE-aanbod. Kinderen met een indicatie extra spelen en leren krijgen op deze 480 uur een uitbreiding naar 960 uur VE-aanbod.

Kinderen zonder een indicatie voor extra spelen en leren kunnen vanaf de leeftijf van 2 jaar minimaal twee dagdelen per week á 4 uur deelnemen aan het voorschoolse programma, mits ouders in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag of het kind een vervroege indicatie voor extra spelen en leren heeft. Daarnaast kunnen ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag kiezen voor een uitbreiding naar vier dagdelen.

Kinderen mét een indicatie voor extra spelen en leren komen vanaf de leeftijd van 2,5 jaar vier dagdelen per week á 4 uur. In totaal ontvangen zij gedurende 60 weken tussen 2,5 en 4 jaar het wettelijk vereiste aantal van 960 uur voorschoolse educatie, opgebouwd als volgt: 60 weken × 16 uur = 960 uur.

Wij bieden opvang aan kinderen met én zonder een indicatie extra spelen en leren. Bij ons op de peutergroep kunnen maximaal zeven kinderen geplaatst worden met een indicatie extra spelen en leren. Op deze manier kunnen wij de zorg voor ieder kind waarborgen.
In het geval van sluiting in verband met een studiedag bieden wij op de woensdag een

extra dagdeel aan. Hiermee bieden wij ouders de mogelijkheid het gemiste dagdeel op een ander moment in te halen, zodat het kind geen VE-uren misloopt en continuïteit in de ontwikkeling gewaarborgd blijft.

2.5 VE-programma

Binnen ons kindercentrum werken wij doelgericht aan de ontwikkeling van jonge kinderen door middel van een erkend VE programma. Dit programma vormt de basis voor onze pedagogische en educatieve aanpak en sluit aan bij de ontwikkelbehoeften van de kinderen in onze groep. Het programma biedt houvast voor het stimuleren van de brede ontwikkeling en wordt op een speelse, thematische manier aangeboden.

De werkwijze binnen ons team is erop gericht om vanuit betrokkenheid en spelend leren aan te sluiten bij de belevingswereld van de kinderen. In onze dagelijkse praktijk is het VE-programma zichtbaar in de inrichting van de groepsruimte, de thematische activiteiten, en de manier waarop jonge kind professionals met kinderen communiceren en inspelen op hun ontwikkeling.

Peutergroep de Trinoom is een Montessori peutergroep. Het montessoriconcept gaat ervan uit dat ieder kind zijn eigen ontwikkeling doormaakt. Wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen.
Er zijn verschillen in wijze van leren, de mate van oefening die kinderen nodig hebben en de al aanwezige kennis en vaardigheden.

Onze opvang wil aansluiten bij de unieke ontwikkeling van ieder kind, daarmee wordt de motivatie om te leren en zich te ontwikkelen vergroot. Wij werken met thema’s die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Voor ieder thema wordt een themaplanning gemaakt waarin doelen en activiteiten, passende bij de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en de sociaal–emotionele ontwikkeling en de behoeften van de groep beschreven worden (zie themaplanning op de groep.) De activiteiten kunnen in een grote of kleine groep of individueel worden aangeboden. Een thema staat ongeveer acht weken centraal in de groep.

De jonge kind professionals hebben kennis van de leerlijnen en leerdoelen (SLO-doelen, Stichting Leerplan ontwikkeling). Door gerichte observatie en gebruik te maken van het kindvolgsysteem KIJK! kunnen de jonge kind professionals de onderwijsbehoeften van de kinderen vaststellen. Vanuit deze ontwikkelingsbehoeften worden passende activiteiten binnen de genoemde thema’s aangeboden.
Met individuele- en groepscontactmomenten stimuleert en begeleidt de jonge kind professionals het leerproces van ieder kind en ook de samenwerking tussen kinderen. Het kind wordt aangemoedigd en uitgedaagd om het niveau te behalen wat voor hem of haar haalbaar is.
Aan de hand van de arrangementen stellen wij een gericht groepsplan op. Het groepsplan wordt per ontwikkelingsgebied apart opgesteld. Voor ieder arrangement worden gerichte doelen uit de SLO- en KIJK gekozen. Aan de hand van de doelen worden

door de jonge kind professionals passende activiteiten bedacht. Per activiteit en arrangement maak je SMART hoe lang een activiteit duurt en wanneer de activiteit uitgevoerd wordt. Dit kan je in het groepsplan terugzien en wordt vertaald in de dagplanning. Elke twee maanden worden de doelen geëvalueerd en waarbij het nodig is aangepast.

2.6 Speelleeromgeving

De ruimtes en de inrichting zijn van invloed op de manier waarop kinderen zich gedragen en ontwikkelen. We zorgen er voor dat spelmateriaal aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. Verschillende ervaringen opdoen en werken met gevarieerde materialen draagt bij aan het verder ontwikkelen van de talenten van onze kinderen.

Alle gebeurtenissen spelen zich af in de speelleeromgeving van het kind. Door grip te krijgen op deze omgeving breidt het kind zijn kennis van de wereld uit en het geeft hem houvast. Een logische, geordende, overzichtelijke indeling van het lokaal geeft het kind optimale kansen zich in deze omgeving te oriënteren.

Een goed voorbereide speelleeromgeving (logische, geordende, overzichtelijke indeling van het lokaal) geeft het kind optimale kansen zich in de ruimte te oriënteren. Door ordening van de ruimte en het bieden van mogelijkheden om met deze ruimte te handelen, wordt de omgeving voorspelbaar en vervolgens hanteerbaar voor het kind, het leert zich letterlijk te oriënteren. Wij zorgen er voor dat het materiaal goed zichtbaar is en op de juiste hoogte ligt. De kinderen kunnen alle materialen zelfstandig pakken en ook weer opruimen.

Jonge kinderen hebben een sterke bewegingsdrang en een drang om hun motorische mogelijkheden uit te buiten en hun fysieke grenzen te verleggen. In de inrichting van het lokaal richten wij ons dan ook op het stimuleren van de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Beiden nemen een belangrijke plaats in.

Hoe meer de omgeving aangepast wordt aan de behoefte van een kind, des te beter zal het zich ontwikkelen. Om kinderen steeds opnieuw uit te dagen en de omgeving aantrekkelijk te houden worden de materialen regelmatig ‘vernieuwd’ of gewisseld.

Wij werken thematisch op de peutergroep. De aandachtstafel staat altijd in het teken van het thema. Op de aandachtstafel staan de (ontwikkelings-)materialen uitgestald die passen bij een thema. Boven de aandachtstafel hangen de woorden op het bord die tijdens een thema centraal staan.

Op het grote bord op de groep hangen de dagritmekaarten waarop kinderen en ouders kunnen zien wat wij gedurende de dag doen. De dagritmekaarten geven de kinderen houvast en structuur.

2.7 De ontwikkelingsgebieden

De activiteiten zijn gekoppeld aan het VE-thema. Verschillende ontwikkelingsgebieden komen in de activiteiten terug.

Sociaal-emotionele ontwikkeling
Middels activiteiten, zoals spelen in de huishoek, wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. De kinderen worden door de materialen in de thema- en/of huishoek gestimuleerd om sociale rollen aan te nemen en samen te leren. Het spelthema is voor een groot deel afhankelijk van het aanbod van deze hoek.

Kinderen wordt geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd de leuke dingen van de natuur te zien. Dit kan variëren van een bak met kikkervisjes, het spelen met kastanjes op de groep, het spelen in de binnentuin tot het helpen verzorgen van de moes- en binnentuin.

Morele ontwikkeling
Kinderen ontwikkelen hun moreel besef onder andere door het spelen van gezelschapsspelletjes. Tijdens het spel leren zij omgaan met hun eigen gevoelens én die van anderen, bijvoorbeeld bij het winnen of verliezen. Ze ervaren hoe regels werken, oefenen met eerlijkheid en leren respectvol omgaan met anderen.

Spraak- en taalontwikkeling
Er wordt gewerkt met diverse materialen, waaronder montessorimateriaal. Deze doen een beroep op alle zintuigen van het kind en is eveneens van belang voor de verstandelijke ontwikkeling.
Begrippen zoals groot-klein worden aan de hand van de roze toren duidelijk, de kinderen ervaren de toren zowel zichtbaar als tastbaar.

In de huishoek wordt veel gepraat naar aanleiding van de daar aanwezige materialen en het doen alsof-spel dat met de materialen gespeeld wordt. Als er veel diversiteit is aan materialen is er ook meer om over te praten. Communicatiemiddelen zoals een telefoon in een thema- en/of huishoek zijn hierbij heel belangrijke ‘taaluitlokkers’.

De taalontwikkeling, voor zowel Nederlands- als anderstalige kinderen, wordt door de (jonge) kind professionals de gehele dag gestimuleerd door continu te verwoorden wat kinderen zien in de omgeving en doen. Daarnaast spreken jonge kind professionals ook verwachtingen uit ten aan zien van gedrag, zoals het aandoen van een jas.
Voorbeelden van taalactiviteiten voortvloeiend uit de themaplanning zijn: het kringgesprek, liedjes zingen, versjes opzeggen, taalspelletjes, vertellen bij een boek op prent en samenspelen.

Cognitieve ontwikkeling
Bij cognitieve ontwikkeling spelen handelen en taal een grote rol. Het ordenen van de wereld is een van de belangrijkste facetten van denkontwikkeling. Het kind leert dat de ruimte en de materialen op verschillende manieren bekeken kunnen worden. Zij leren afstand te nemen van de in het oog springende kenmerken van materialen en leren

ermee te manipuleren en problemen op te lossen. Van blokken kunnen kinderen een huis maken, maar zij kunnen de verschillende vormen ook vergelijken, tellen, sorteren, of er een mooie rij van maken.
Daarom bieden wij kinderen een omgeving aan waarin zij worden uitgedaagd ontdekkingen te doen en bepaalde principes te leren hanteren.

Binnen de ontwikkeling van het tijdsbegrip en zelfsturing is het belangrijk dat kinderen regelmaat in de dagindeling ervaren, dit geeft een kind een veilig gevoel.

Motorische ontwikkeling
In de peuterleeftijd ontwikkelt het lichaam zich snel. Kleine kinderen hebben een sterke bewegingsdrang en een drang om hun motorische mogelijkheden uit te buiten en hun fysieke grenzen te verleggen. In de groepsinrichting richten wij ons dan ook op het stimuleren van de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Beide nemen een belangrijke plaats in.
Tijdens het buitenspelen of het spel in de gymzaal ligt de focus vooral op de grove motoriek. Wij stimuleren de kinderen te lopen, rennen, klimmen, springen en rijden met fietsen en karren. Bij voorkeur wordt er dagelijks buiten gespeeld. Mocht dit door weersomstandigheden niet kunnen dan maken wij gebruik van de gymzaal. Hier kunnen de kinderen klimmen en klauteren of spelen met een diversiteit aan materialen.

De fijne motoriek ontwikkelen wij door het aanbieden van activiteiten voor het dagelijks leven zoals jas en schoenen aantrekken, stoel dragen, materialen dragen, opruimen en naar het toilet gaan. Ook wordt er gewerkt met allerlei werkjes en materialen, zoals de schep- en schenkwerkjes, scheuren, plakken, verven en tekenen.

Creatieve ontwikkeling
Met het ontwikkelen van creativiteit willen wij de kinderen aanmoedigen zich op hun eigen manier uit te drukken, eigen vormen en kleuren, geluiden en bewegingen te maken die ook kunnen afwijken van gangbare patronen.

Daarnaast stimuleren we kinderen ook flexibel te reageren op allerlei situaties. Creatieve ontwikkeling draagt namelijk ook bij aan het probleemoplossend denken en het vermogen om nieuwe ideeën te verkennen. Beeldende vorming kan op verschillende manieren vorm krijgen, bijvoorbeeld door te schilderen, boetseren, knippen en te plakken.

De ontwikkeling van de creativiteit houdt niet op bij beeldende vorming. Wij besteden ook aandacht aan muzikale activiteiten en doen alsof-spel.
Muzikale activiteiten zoals zingen, luisteren naar muziek en het spelen op instrumenten. Zingen, bewegen en het luisteren naar muziek is niet aan plaats gebonden. Het kan ook spontaan plaatsvinden tijdens andere activiteiten binnen en buiten.
Het doen alsof-spel is een spelvorm waarbij creativiteit een grote rol speelt. In de thema- en/of huishoek kan dit spel bij uitstek een kans krijgen. Spelenderwijs kan het kind de mogelijkheden en onmogelijkheden ontdekken.

2.8 Kindvolgsysteem

We houden het welbevinden van ieder kind in de gaten. Hierbij kijken we of een kind zich prettig en op zijn gemak voelt. Binnen de dagopvang neemt de mentor het initiatief om op de volgende momenten te observeren en te registreren:

- Leeftijd van 2 jaar en 3 maanden (2.3) of 2 jaar en 9 maanden (2.9), afhankelijk van het instroommoment;
- Leeftijd van 3 jaar en 3 maanden (3.3);
- Leeftijd van 3 jaar en 10 maanden (3.10).

Na de observaties en registraties volgt een oudergesprek waarin de ontwikkelingen van het kind met ouders/verzorgers besproken wordt. In deze voortgangsgesprekken is ruimte voor de sociale-, emotionele- en cognitieve ontwikkeling van het kind. Hoe er gewerkt wordt met het kindvolgsysteem, waarbij observatie, registratie en gespreksvoering belangrijk zijn, staat beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

Om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoeften van elk kind observeren wij de kinderen. De observaties verwerken wij gedurende het jaar in het kindvolgsysteem KIJK!.
Wij registreren de ontwikkeling van de kinderen op de volgende ontwikkelingsgebieden: basiskenmerken van een kind, zelfredzaamheid, omgaan met zichzelf, grote- en kleine motoriek, spraakontwikkeling, spelontwikkeling en gecijferdheid.

De registraties, evenals een verslag van een oudergesprek, worden opgeslagen in Parnassys. Indien een kind een indicatie extra spelen en leren heeft, volgen wij gedurende de kleuterperiode de ontwikkeling van de kinderen ook met het kindvolgsysteem KIJK!.

2.9 Samenwerking met ouders

We vinden het belangrijk om vanaf de start ouders te betrekken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, om zo partners in de opvoeding te zijn. Daarom proberen we ouders op zoveel mogelijk manieren te betrekken bij de opvang.

De jonge kind professionals hebben op verschillende, vastgestelde momenten, individueel contact met onze ouders. Gesprekken behorend bij een kennismaking of gesprekken die gaan over de ontwikkeling hebben een formeler karakter dan de gesprekken die de jonge kind professionals voeren met de ouders tijdens breng- en haalmomenten.

Intakegesprek
Wij hechten veel belang aan een goede afstemming en overgang van thuis naar opvang en omgekeerd. Voorafgaand aan de eerste dag maken wij een intakegesprek met ouders om de ontwikkeling van hun kind tot dat moment, bijzondere gebeurtenissen en aandachtspunten door te spreken. Deze informatie helpt ons om een goede overgang van thuis naar de peutergroep te realiseren. Ouders ontvangen bij de intake ook een informatieboekje over de peutergroep.

Evaluatiegesprek
Het evaluatiegesprek vindt plaats zes weken na de start op de peutergroep. We bespreken hoe het kind zich ontwikkelt en hoe de wenperiode is verlopen. Ouders kunnen hier vragen stellen en eventuele zorgen bespreken.

Breng- en haalmomenten
Tijdens het ophalen en brengen is er ruimte voor de ouders en de jonge kind professionals om leuke en/of belangrijke informatie ten aanzien van dagelijkse dingen uitwisselen. Het is ook het moment voor de ouder of de pedagogisch medewerker om een afspraak te maken om op een nader moment, buiten lestijd, de zorg rondom een kind te bespreken. Tijdens de inloop zijn ouders welkom op de groep om samen met hun kind te spelen en een kijkje te nemen in de groep.

Wanneer de ouder zijn/haar kind naar school toe brengt, is de ouder welkom op de groep. De ouder kan samen met zijn/haar zoon/dochter spelen of een werkje maken. De jonge kind professionals zorgen dat er bij binnenkomst een activiteit en/of ontwikkelingsmateriaal klaar ligt, zodat kinderen en ouders direct aan de slag kunnen.

Wanneer een kind wordt opgehaald door iemand anders dan de ouder(s) dan horen wij dit graag. De ouder kan dit in de ochtend bij het brengen melden bij de pedagogisch professional of doorgeven via WhatsApp. Op deze manier kunnen wij er zorg voor dragen dat ieder kind met de juiste volwassene naar huis gaat.

Ontwikkelgesprekken
Gesprekken over de ontwikkeling voeren we volgens de gesprekkencyclus zoals beschreven in paragraaf 2.7.

Digitale communicatie
De peuteropvang geeft een eigen mobiele telefoon; bedrijfstelefoon. Wij hebben een whatsApp groep aangemaakt voor de ma-don groep en een een WhatsApp groep voor de di-vrij groep. In de groepsapp worden praktische of organisatorische mededelingen gedaan. Ook kunnen de jonge kind professionals foto's delen van een groepsactiviteit. Daarnaast voeren de jonge kind professionals ook individuele gesprekken met ouders via de WhatsApp. Deze gesprekken kunnen gebruikt worden voor kindspecifieke onderwerpen en foto's van het individuele kind kunnen gedeeld worden. Zo sturen wij een foto van het kind tijdens het wenmoment.
Via deze weg blijven ouders betrokken bij het dagelijks verloop op de peutergroep.

Wij geven de voorkeur aan persoonlijke communicatie. Moeten er toch schriftelijk zaken gedeeld worden dan is WhatsApp ons meest gebruikte kanaal. Emails versturen wij nauwelijks. Alleen indien gewenst of noodzakelijk.

Ouderbrochure
De ouders van de peuteropvang ontvangen aan het begin van ieder (nieuw) thema een ouderbrochure. In de ouderbrochure vertellen wij waar wij gedurende het thema met de kinderen over in gesprek gaan, welk spel centraal staat en welke taal belangrijk is binnen een thema. Daarnaast delen wij een aantal activiteiten die de jonge kind professionals

doen met de kinderen en geven wij tips voor activiteiten die ouders thuis met hun kinderen kunnen doen.
Alle ouders ontvangen van ons de ouderbrochure.

Ouderactiviteiten en themabijeenkomsten
Op de Trinoom worden jaarlijks verschillende activiteiten en themabijeenkomsten georganiseerd. Dit kan variëren van een informatieochtend aan het begin van ieder nieuw thema en thema gerelateerde ouderbrochures tot een open dag of het vieren van Sinterklaas of Kerstmis.
Ouders worden mondeling, via een mail en het mededelingenbord naast de groep uitgenodigd en/of op de hoogte gebracht.
Voor ouders van kinderen met een indicatie extra spelen en leren geldt dat wij verwachten dat zij actief deelnemen aan ten minste één ouderactiviteit per thema en aan de themabijeenkomsten. Bij elk thema ontvangen ouders een ouderbrochure met:
- informatie over het actuele thema.
- voorbeelden van het aanbod en activiteiten wat de kinderen op de groep aangeboden krijgen.
- tips voor thuisactiviteiten (ouders kunnen dit samen hun kind, in de thuissituatie, uitvoeren en één van de activiteiten als thuiswerk inleveren. Deze wordt in de groep opgehangen).

Oudercommissie
Kindercentrum de Trinoom heeft een oudercommissie. Ouders hebben via deze oudercommissie de mogelijkheid mee te praten over bijvoorbeeld het beleid, zoals het pedagogisch beleidsplan. De oudercommissie komt drie keer per jaar bij elkaar.
De besproken items tijdens een oudercommissiebijeenkomst, worden middels de notulen met alle ouders gedeeld.
De oudercommissie bestaat uit twee ouders en daarnaast hebben we een vacature voor een derde ouder. De pedagogisch coach en de adjunct-directeur sluiten aan bij de vergadering. Nieuwe ouders worden tijdens het intake- en kennismakingsgesprek van hun kind op de hoogte gebracht van het bestaan van de oudercommissie.

Samenwerking met andere professionals
Naast de jonge kind professionals kunnen ook andere professionals betrokken worden bij de zorg in de peutergroep. Denk hierbij aan de intern begeleider van school, externe deskundigen zoals een logopedist of fysiotherapeut. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders en met hun toestemming. De ouders worden geïnformeerd over de gemaakte afspraken en de te nemen acties.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
Waar nodig is er overleg en/of afstemming met de coördinator voorschoolse voorzieningen van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Deze medewerker neemt ook deel aan het VZAT-overleg.

Voorschoolse Zorg- en AdviesTeam (VZAT)
Wanneer de ontwikkeling van een kind zorgen baart, kan het VZAT samen met de

ouder(s) ondersteunen bij het signaleren van knelpunten en het organiseren van passende hulp. Er zijn geen kosten verbonden aan het inschakelen van het VZAT-team. De gemeente financiert dit team.
Het VZAT-team bestaat uit professionals met een verschillende achtergrond zoals een jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau, een pedagoog, een wijkteamlid van integrale vroeghulp, de coördinator voorschoolse voorzieningen en (op afroep) een jonge kind professional van de kinderopvang en/of wijkteam.
Een ouder kan zijn/haar kind zelf aanmelden, ook een professional, zoals een jonge kind professionals of een fysiotherapeute kan een kind aanmelden.

Logopedie
Er is afstemming met de interne logopediste, die ondersteuning kan bieden wanneer er zorgen zijn over de spraak- en taalontwikkeling. Als een jonge kind professional signalen opmerkt, vult zij een signaleringslijst in. Als blijkt uit de signaleringslijst dat logopedische hulp wenselijk is, kan logopedie worden aangevraagd door de jonge kind professional of door de ouders zelf.